

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Likelydende brev til:

1. A (klager)
2. Sorenskriver B (innklaget)
X tingrett

Deres ref:

Vår ref:

Dato:

23. juni 2003

KLAGE FRA A PÅ SORENSKRIVER B, X TINGRETT

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 23. juni 2003 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg.

Ved brev 21. februar 2003, innkommet tilsynsutvalgets sekretariat 4. mars 2003, har A inngitt klage på sorenskriver B, X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt sorenskriver B til uttalelse. Det er også innhentet uttalelse fra andre, jfr. nedenfor.

Klager – A – har i hovedsak anført følgende:

Den 23. oktober 2002 ble klageren domfelt i straffesak ved X tingrett. I februar 2003 traff klageren tilfeldigvis den ene meddommeren, som hadde deltatt i saken. De var kommet i prat om straffesaken, og i denne forbindelse fortalte vedkommende meddommer at han hadde vært en del i tvil både når det gjaldt skyldspørsmålet og straffutmålingen. Meddommeren uttrykte bekymring fordi han var blitt presset under domskonferansen. Han fortalte at han hadde fått beskjed om at det ikke spilte noen rolle hvorledes han stemte, fordi klageren uansett kom til å bli dømt. Følgelig stemte meddommeren i samsvar med de to andre.

Klageren ønsker klarlagt om lovlig fremgangsmåte har vært fulgt, eventuelt om noen av meddommerne ”har følt seg litt overkjørt av rettens administrator”.

I et senere brev av 15. april 2003 opplyser klageren at han på nytt hadde møtt i X tingrett 12. mars 2003, med samme sorenskriver som rettens administrator. Hans habilitetsinnsigelser mot sorenskriveren som følge av nærværende klagesak, var ikke blitt tatt til følge, noe han finner uforståelig.

Det er for øvrig klagerens oppfatning at de to meddommerne, meddommer 1 og meddommer 2, har avgitt uriktige uttalelser til tilsynsutvalget i sakens anledning.

Innklagede – sorenskriver B – har i hovedsak uttalt:

Domskonferanse i straffesaken ble holdt umiddelbart etter at hovedforhandlingen var avsluttet, og man ble enige om domsresultatet da. Med forbehold om at han ikke husker alle detaljene, mener han å huske at det var meddommer 1 og han selv som først konkluderte slik det ble lagt til grunn ved stemmegivningen. Han anser det mulig at det først var på et senere tidspunkt under domskonferansen hvor meddommer 2 sluttet seg til samme oppfatning.

Videre anfører sorenskriveren:

”At undertegnede skal ha påvirket meddommer 2’s stemmegivning på annen måte enn ved å gjøre min plikt ved å framholde mitt syn på de faktiske og rettslige spørsmål avgjørelsen av skyldspørsmål, straffespørsmål og erstatningskrav reiste, tilbakevises på det mest bestemte. Det eneste jeg kan forestille meg at meddommer 2 har i tankene om han mener seg utsatt for kritikkverdig påvirkning, er at det er mulig at det fra min side falt en bemerkning om at siden meddommer 1 og min mening var på det rene, ville denne mening bli lagt til grunn for dommen. Dette var imidlertid i tilfelle bare en ren konstatering av /opplysning om hva som følger av straffeprosesslovens flertallsprinsipp, og ikke ment som et middel for å påvirke meddommer 2 til å slutte seg til flertallets mening, eller for å avskjære ytterligere rådslagning.

Jeg kan heller ikke skjønne at ordbruk, tonefall eller andre omstendigheter ved utsagnet kan ha vært egnet til å skape et slikt inntrykk, og jeg finner det uforståelig om meddommer 2 mener at mitt forhold under rådslagning og stemmegivning representerte kritikkverdig påvirkning av hans stemmegivning i saken.”

Tilsynsutvalget har forelagt klagen for de to meddommerne, meddommer 1 og meddommer 2, til uttalelse.

Meddommer 1 har bl.a.uttalt følgende:

”Som svar på Deres henvendelse må jeg bare få meddele at de tanker som angivelig fremkommer gjennom ovennevnte klage, for meg er helt ukjente. Jeg har truffet min meddommer her, kun under selve rettssaken – og i den grad vi i pausen eller på vei i heisen diskuterte denne – kan jeg ikke erindre noe utover rent generelle vendinger.”

Meddommer 2 har uttalt følgende:

”Undertegnede har ikke på noen måte vært utsatt for noe som helst press fra sorenskriver B i saken. Jeg har truffet A en gang etter rettssaken, men stiller meg uforstående til at jeg har blitt oppfattet på den måten.”

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Utvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Sorenskriver B har anmodet om å få avgi muntlig uttalelse ved fjernavhør i anledning utvalgets behandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det imidlertid åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jfr. domstoloven § 238 annet ledd annen setning.

Innledningsvis vil utvalget bemerke at klagen reiser spørsmål om i hvilken utstrekning utvalget kan be om opplysninger med hensyn til de drøftinger som har foregått under domskonferanse. Dette spørsmål ble også reist av sorenskriver B innledningsvis under sakens behandling. I brev 23. april 2003 til sorenskriveren uttalte utvalget bl.a. følgende:

”Utvalget kan imidlertid ikke se annet enn at det må være full anledning til å be om opplysninger som eventuelt kan belyse den konkrete klagen – om meddommeren ble utsatt for et utilbørlig eller uakseptabelt press i forbindelse med rådslagningen. Det vises i denne forbindelse bl.a. til *Bjerke/Keiserud I side 119*. Her uttales det bl.a. følgende:

”I mangel av regler om taushetsplikt vil det imidlertid ikke være noe forbud mot at en dommer uttaler seg til sakens parter eller offentlig om hva som skjedde under rettens rådslagninger og om sin forståelse av dommen, selv om en slik fremgangsmåte må betegnes som uvanlig eller uheldig..... Er det anket over saksbehandlingen, vil det ikke være noe til hinder for at en dommer gir forklaring om fremgangsmåten under domskonferansen (og hovedforhandlingen).”

I forbindelse med en klage over dommeratferd i h.h.t. domstoloven kapittel 12, må utvalget ha full anledning til å be om opplysninger som kan medvirke til å avklare om klagen er berettiget eller ikke, i en situasjon som denne.”

Utvalget bemerker at det dreier seg om en sak hvor dommen er rettskraftig.

På bakgrunn av de innkomne uttalelser, og hvor utvalget særlig viser til at begge meddommerne tar klart avstand fra As klage, er det utvalgets oppfatning at klagen er grunnløs, eventuelt at den beror på en misforståelse.

Utvalget finner det ikke godtgjort at sorenskriveren har handlet i strid med god dommerskikk. Det er følgelig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak.

Etter dette fatter Tilsynsutvalget for dommere slikt enstemmig

vedtak:

Det anvendes ikke disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe tilsynsutvalgets vedtak inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om tilsynsutvalgets vedtak. Det vises nærmere til domstoloven § 239.